

VAM

Vakblad Asset Management

4

nr. 04/2025

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

van Onderhoud

Sociale en Maatschappelijke Impact
Circulair Watergebruik
Inclusie, Campagnes en verantwoordelijkheid

De maatschappelijke waarde van onderhoud: waarom trouw blijven loont

Onderhoud is als een huwelijk: het draait om beloften, vertrouwen en investeren in de relatie. Geen romantiek met rozen en champagne, maar een zakelijke verbintenis tussen jouw organisatie en de maatschappij, waarin continuïteit, veiligheid en duurzaamheid centraal staan.

Toch behandelen veel organisaties deze relatie alsof ze alleen naar de kosten van een huwelijksfeest kijken: onderhoud lijkt een uitgave, terwijl de waarde pas later zichtbaar wordt. “Onderhoud is veel meer dan een kostenpost, het is een strategische investering in veiligheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid,” aldus Bas Horvers, Enterprise Asset Management Consultant bij Ideo.

❖ De geloften van onderhoud: beloften die ertoe doen.

Als onderhoud een stem had, zou het uitspreken; “Ik beloof je draaiende te houden, stil achter de schermen, maar vitaal in elke beweging. Ik blijf trouw aan preventie boven reparatie, zodat jouw processen soepel verlopen. Ik eer het verleden door assets te behouden, het heden door efficiëntie te garanderen en de toekomst door duurzaamheid na te streven”. Achter deze trouwbeloften, schuilt natuurlijk een harde realiteit. Betrouwbare assets voorkomen niet alleen storingen, maar beperken maatschappelijke risico's. Dat maakt onderhoud niet alleen een operationele noodzaak, maar een strategisch én sociaal instrument.

❖ **Hoe onderhoud past in de assetstrategie.** Onderhoud is het huwelijk tussen strategie en praktijk: het verbindt intentie met uitvoering. Toch behandelen veel organisaties het als bijzaak, ad

hoc of uit gewoonte, waardoor kansen op risicobeheersing en waardecreatie verloren gaan. Zoals een goed huwelijk duidelijke afspraken en zorg vraagt, zo vereist onderhoud een strategische lijn. Het geeft praktische invulling aan de assetstrategie: van levensduurverlenging tot risicobeheersing en duurzaamheid. Strategie bepaalt wat en waarom, onderhoud hoe. “Alleen samen zorgen ze voor een relatie die rendeeft, economisch én maatschappelijk”, stelt Horvers.

❖ Waarom onderhoud maatschappelijke waarde heeft.

Hij licht aan de hand van vijf redenen toe waarom onderhoud maatschappelijke waarde heeft. Dat illustreert hij aan de hand van een praktijkvoorbeeld uit de watersector, maar deze redenen zouden van toepassing kunnen zijn op elke asset-intensieve organisatie. De eerste reden is *veiligheid en gezondheid*. Regelmatig onderhoud voorkomt lekkages, storingen en gevaarlijke situaties. “Een waterzuiveringsbedrijf laat dit goed zien,” vertelt Horvers. “Het onderhoud van chemische doseersystemen voorkomt lekkages en beschermt medewerkers tegen giftige dampen. Routinecontroles van UV-desinfectie-units zorgen ervoor dat ziekteverwekkers niet in het drinkwater terechtkomen. Zo wordt de volksgezondheid gewaarborgd en worden ziekte-uitbraken voorkomen”. Hetzelfde voorbeeld toont aan dat onderhoud ook

Foto: Ideo

essentieel is voor het *milieu en duurzaamheid*. Onderhoud van filtratie- en beluchtingssystemen zorgt dat het gezuiverde water voldoet aan milieunormen. Dit voorkomt vervuiling van rivieren en grondwater en beschermt ecosystemen. Preventief onderhoud van pompen en motoren verlengt bovendien de levensduur van installaties, waardoor minder grondstoffen nodig zijn en onnodig afval wordt voorkomen. Daarmee draagt onderhoud direct bij aan duurzaam ondernemen.

Ook op *economisch vlak* heeft onderhoud een grote impact. Door assets in goede conditie te houden, blijven processen draaien en wordt productieverlies beperkt. Voor de waterzuiveringsinstallatie betekent dit dat schoon water continu beschikbaar is, zonder kostbare stilstanden. Daarnaast creëert onderhoud werkgelegenheid, van interne teams tot leveranciers van onderdelen en software. Een vierde reden is *betrouwbaarheid en risicobeheersing*. Een storing in een waterzuivering kan ernstige gevolgen hebben, zoals milieuschade, gezondheidsrisico's en reputatieverlies. Strategisch onderhoud verkleint deze risico's aanzienlijk en zorgt dat vitale infrastructuur betrouwbaar blijft functioneren.

De laatste reden die Horvers aanhaalt is *sociale legitimiteit*. Onderhoud zorgt er ook voor dat omwonenden niet worden geconfronteerd met stankoverlast, geluidshinder of zelfs overstromingen. Dit versterkt het vertrouwen in de organisatie en verhoogt de kwaliteit van leven in de omgeving. Onderhoud blijkt dus niet alleen technisch, maar ook sociaal van grote waarde. Zoals in een goed huwelijk rekening wordt gehouden met de ander, zo toont zorgvuldig onderhoud maatschappelijke betrokkenheid en versterkt dit het vertrouwen van de omgeving.

❖ **De invloed van software en techniek.** Onderhoud is niet meer wat het vroeger was. Digitalisering en technologie hebben het vak ingrijpend veranderd. Door slimme sensoren, Internet of Things (IoT) en data-analyse kun je storingen voorspellen voordat ze optreden. Real-time monitoring en dashboards maken zichtbaar hoe assets presteren, zodat je onderhoud kunt plannen op basis van conditie in plaats van vaste intervallen. Software speelt hierin een sleutelrol. Denk aan platforms die risico's in kaart brengen, onderhoudsmaatregelen prioriteren en voorspellingen doen op basis van historische data. SAP Asset Performance Management (APM) is volgens Horvers een voorbeeld van zo'n oplossing. Het ondersteunt organisaties bij het identificeren van faalmodi, het plannen van onderhoud en het monitoren van de effectiviteit. Dit zorgt voor een continue verbetercyclus. Het resultaat? Minder onverwachte stilstanden, betere veiligheid

en lagere milieubelasting. Maar vooral: onderhoud wordt strategischer dan ooit en de inzet van specialistische software is onmisbaar.

❖ **Het groene-gras-dilemma: vernieuwen of vervangen?**

Asset Management draait, net als in een huwelijk, om balans. Met IoT, mobiele toepassingen en kunstmatige intelligentie verleng je de levensduur van assets, verlaag je kosten en vergroot je wendbaarheid. Toch zijn er momenten dat vernieuwen sneller of makkelijker lijkt, bijvoorbeeld bij verouderde technologie of veiligheidsrisico's. Blind vernieuwen is echter zelden verstandig: het is vaak duurder en minder duurzaam. Horvers; "De beste businesscases kijken niet alleen naar kosten, maar ook naar maatschappelijke baten. Een betrouwbare, duurzame asset is uiteindelijk meer waard dan een snelle vervanging".

❖ **Ten slotte.** Onderhoud is onzichtbaar, maar onmisbaar. Het is de lijm die de relatie tussen jouw organisatie, technologie en maatschappij bij elkaar houdt. Wie onderhoud ziet als strategisch instrument, creëert niet alleen waarde voor de eigen bedrijfsvoering, maar ook voor de samenleving. Zoals in elk goed huwelijk draait het om aandacht, innovatie en vertrouwen. ❖

‘Wie onderhoud ziet als strategisch instrument, creëert niet alleen waarde voor de eigen bedrijfsvoering, maar ook voor de samenleving’